

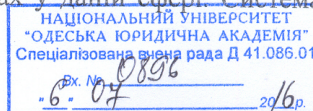
До Спеціалізованої вченої ради
Д 41.086.01 Національного
університету «Одеська юридична
академія»

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата юридичних наук, доцента Коропатова Олега Миколайовича – на дисертацію Турської Віти Олегівни на тему «Адміністративно-правове регулювання захисту тварин від жорстокого поводження», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження. У сучасному світі боротьба за гуманне ставлення до тварин є одним із ключових показників цивілізованості суспільства. Україна зробила важливий крок у напрямку вдосконалення законодавчого регулювання захисту тварин, прийнявши Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження». Цей закон створює комплексну правову основу для діяльності органів державного управління, місцевого самоврядування, правоохоронних органів, а також громадських організацій у сфері захисту тварин від жорстокого поводження. В Україні спостерігається тенденція до розширення, удосконалення та уніфікації законодавства у сфері захисту тварин. І навіть за наявності правової бази для здійснення захисту тварин, прописані норми практично не реалізуються. Причинами цього є бездіяльність державних органів щодо виконання зазначених нормативних приписів, байдужість населення до численних випадків жорстокого поводження з тваринами та порушення правил їх утримання, недосконалість правового регулювання та правозастосовної діяльності щодо захисту тварин.

Залишаються нереалізованими основні напрямки державної політики у сфері захисту тварин від жорстокого поводження. Численні правові колізії, відсутність термінологічної єдності у нормативно-правових актах у даній сфері. Система

органів державного управління у сфері захисту тварин від жорстокого поводження є недосконалою, а інститут юридичної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами – недієвим.

Наявні недоліки чинного законодавства, у тому числі адміністративного, та практики його застосування безпосередньо пов'язані із відсутністю наукових досліджень із зазначеної проблематики. Така ситуація зумовлює необхідність поглиблення теоретичних засад функціонування державних органів, органів місцевого самоврядування у сфері захисту тварин від жорстокого поводження, реалізації основних напрямків державної політики у цій сфері, дослідження інституту адміністративної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами та вироблення пропозицій щодо вдосконалення законодавства у зазначеній сфері. Вказані аспекти підкреслюють актуальність дисертаційного дослідження Турської В.О. «Адміністративно-правове регулювання захисту тварин від жорстокого поводження». За своїми глибиною, проблемністю, суспільною і науковою значимістю обрана тема цілком відповідає проблематиці кандидатської дисертації зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Характеризуючи актуальність теми дисертаційного дослідження В.О. Турської слід також відзначити, що роботу виконано відповідно до плану наукових досліджень кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету «Одеська юридична академія» «Система адміністративного, адміністративно-процесуального та фінансового права у контексті адміністративної реформи». Вона є частиною роботи університету в рамках загальної тематики «Теоретичні та практичні проблеми забезпечення сталого розвитку української державності та права» (державний реєстраційний номер 0110U000671).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Загальний аналіз змісту роботи свідчить про те, що проведене дослідження має самостійний, творчий, цілісний

характер, відзначаться актуальністю і достатньо високим науковим рівнем, а також значним теоретичним і практичним значенням висновків дисертанта.

Окреслена мета, а також поставлені для її реалізації задачі, визначили структуру роботи, яка є цілком логічною, виваженою і такою, що охоплює найбільш важливі аспекти дослідження. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, логічно пов'язаних між собою, висновків та списку використаних джерел.

Перший розділ дисертаційного дослідження присвячений теоретико-правовим засадам адміністративного захисту тварин від жорстокого поводження. У ньому здійснено огляд правових засад захисту тварин від жорстокого поводження, досліджено історію організаційно-правового забезпечення захисту тварин від жорстокого поводження, розглянуто теоретико-методологічну базу дослідження, поняття та зміст правового захисту тварин.

Другий розділ присвячений організаційним засадам захисту тварин від жорстокого поводження: системі органів, що здійснюють захист тварин від жорстокого поводження, характеристиці їх повноважень у зазначеній сфері та дослідженню засад взаємодії органів державної влади та громадських організацій у сфері захисту тварин від жорстокого поводження.

Третій розділ дисертаційного дослідження присвячений дослідженню адміністративної відповідальності за жорстоке поводження з тваринами. Завершується робота узагальненими висновками, в яких відображені основні положення дисертації.

Під час дослідження було використано широкий спектр як філософських, загальнонаукових, так і спеціальних методів, що були обрані з урахуванням поставленої мети, визначених задач, об'єкта і предмета дослідження, а саме: системний; формально-логічний; історико-правовий; системно-структурний; порівняльно-правовий; аналізу та синтезу; статистичний; метод термінологічного аналізу та ін. Усі ці методи дисертантом застосовано у

взаємозв'язку та взаємодії, відповідно до поставленої мети та задач, об'єкта та предмета дослідження.

Джерельну базу дисертації становить 251 наукова праця і нормативно-правові акти. Автор під час дослідження спирався на фундаментальні дослідження з адміністративного права та теорії права. Нормативну основу роботи складають положення Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів України, міжнародних нормативно-правових актів які стосуються обраної проблематики дослідження.

Емпіричну базу дослідження становить узагальнена практика застосування законодавства у сфері захисту тварин від жорстокого поводження та публікації в періодичних виданнях. Наведені позиції підтверджують обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій, викладених у дисертації В.О. Турської.

Наукова новизна і практична значущість одержаних результатів. Слід відзначити, що у дослідженні В.О. Турської порушені не розроблені раніше наукові і практичні завдання, розв'язання яких дозволило одержати цікаві результати і виробити ряд корисних пропозицій. З урахуванням цього можна стверджувати, що новизна дисертації проявляється як у самому підході до досліджуваних проблем, так і в запропонованому способі їх розв'язання.

Серед авторських міркувань, що заслуговують на першочергову увагу, слід відзначити авторську позицію, відносно необхідності запровадження спеціального інституту Урядового уповноваженого з прав тварин в Україні. На сьогоднішній день, в ряді європейських країн створюються посади Комісарів із захисту тварин, регіональних адвокатів із захисту тварин та інші посади, які незалежно від назви мають тотожні функції, серед яких представництво інтересів тварин і зацікавлених представників громадськості. Автор зазначає, що найголовнішою функцією Урядового уповноваженого з прав тварин має стати контроль у зазначеній сфері.

Цікавою видається думка автора стосовно визначення поняття «захист тварин від жорстокого поводження» та «адміністративно-правове регулювання захисту тварин від жорстокого поводження». Так автор, визначає захист тварин

від жорстокого поводження як сукупність заходів правового, політичного, організаційного, економічного, фінансового та іншого характеру, що здійснюються компетентними державними органами, установами та організаціями з метою запобігання порушенням вимог утримання тварин та поводження з ними, що виключають жорстокість, та забезпечення умов для реалізації прав учасників цих правовідносин.

Що ж до адміністративно-правового регулювання захисту тварин від жорстокого поводження то, на думку автора, воно являє здійснюване суспільством та державою за допомогою системи адміністративно-правових засобів упорядкування відносин, що виникають у процесі утримання тварин та поводження з ними відповідно до норм, що виключають жорстокість.

Заслугує на увагу ілюстрація взаємодії громадськості з органами місцевого самоврядування у сфері захисту тварин від жорстокого поводження на прикладі м. Одеса у рамках Програми охорони тваринного світу та регулювання чисельності безпритульних тварин м. Одеси на 2016-2021 рр.

Цілком обґрунтовано автор наголошує на необхідності включення навчальної дисципліни «Екологічна етика» до переліку обов'язкових дисциплін навчальних планів у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах. Автор наголошує на важливості значення ст. 6 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», яка передбачає виховання гуманного ставлення до тварин, адже краще запобігти правопорушенню чи злочину у сфері захисту тварин від жорстокого поводження шляхом запровадження освітніх програм з урахуванням психологічних закономірностей розвитку дітей, які також досліджуються у роботі.

Повнота викладу результатів в опублікованих працях. Основні теоретичні положення і висновки дисертації містяться у 5 наукових фахових виданнях, що входять до затвердженого переліку, та 1 – у зарубіжному науковому виданні, та 4 тезах доповідей.

Оцінка ідентичності змісту автореферату і основних положень дисертації. Наведені в авторефераті наукові положення, висновки і

рекомендації достатньо повно розкриті й обґрунтовані у тексті дисертацій. Основні положення автореферат і дисертації є ідентичними.

Зауваження і дискусійні положення дисертації. Як і будь-яке нове творче дослідження, дисертація В.О. Турської містить в собі положення, які сприймаються неоднозначно, видаються суперечливими і потребують додаткового обґрунтування:

1. Висновки до дисертаційного дослідження займають великий обсяг (12 сторінок) і деякий матеріал наданий у висновках, наприклад, функції що покладаються на Урядового уповноваженого з прав тварин в Україні доцільно було б викласти у додатках до роботи.

2. У підрозділі 1.3. дисертаційного дослідження «Поняття та зміст правового захисту тварин», автор детально досліджує зміст зазначеного поняття, розглядає його у різних напрямках: як захист прав тварин, як право людей на тварин, як захист навколишнього середовища, як захист надбання людства. Однак, у зазначеному підрозділі не надається визначення «правовий захист тварин».

3. Досліджуючи питання повноважень органів виконавчої влади, що здійснюють захист тварин від жорстокого поводження (підрозділ 2.2 дисертаційного дослідження), автор, до суб'єктів здійснення нагляду у сфері захисту тварин від жорстокого поводження відносить лише органи Національної поліції України. У зв'язку з чим виникає питання чи можна віднести до суб'єктів здійснення нагляду у зазначеній сфері інші органи виконавчої влади?

4. Цілком справедливо автор наголошує, що назва Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» не зовсім відповідає його змісту, так як Законом охоплюються відносини, які виходять за рамки захисту тварин від жорстокого поводження, адже він регулює особливості права власності та інших речових прав на тварин (ст.12), визначає умови угод, предметом яких є тварини (ст.13), передбачає створення притулків для тварин (ст.15) та ін. Разом з тим, автор не зазначає, якою має бути назва цього закону.

Наведені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку рецензованої дисертації, і пов'язані, у своїй більшості, з новизною обраної проблеми.

Висновок. Дисертація на тему «Адміністративно-правове регулювання захисту тварин від жорстокого поводження», подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, є комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – Турська Віта Олегівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

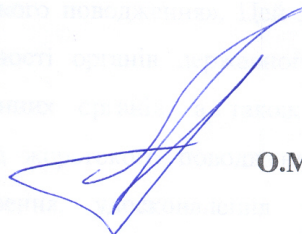
Офіційний опонент –

**професор кафедри адміністративного
права та адміністративного процесу**

**Одеського державного університету
внутрішніх справ,**

кандидат юридичних наук, доцент

«05» липня 2016 р.

О.М. Коропатов

Перший проректор Одеського

державного університету внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

«05» липня 2016 р.

С.В. Албул